

Shannon Philpott-Sanders

NUTIVABA

LÕBU

400 TEGEVUST KOGU PERELE

Originaali tiitel:
Shannon Philpott-Sanders
Screen-Free Fun: 400 Activities for the Whole Family
2018

Kõik õigused käesolevale väljaandele on seadusega kaitstud. Kogu raamatut või ükskõik millist osa sellest ei ole lubatud reprodutseerida, paljundada ega levitada ükskõik millisel viisil või milliseks otstarbeks ilma autoriõiguse valdaja kirjaliku loata.

Lugejal soovitatakse enne raamatus toodud juhiste järgimist tungivalt kasutusele võtta kõik vajalikud ettevaatusabinõud. Loe ja järgi alati juhiseid ja hoiatusi seoses kõikide tööriistade ja materjalidega ning kutsu kohale asjatundja, kui mõni töö sul üle jõu käib. Kuigi raamatus on püütud anda parimat võimalikku informatsiooni, ei vastuta kirjastaja ja autor õnnetuste, vigastuste ega kahjude eest, mis tekkisid lugeja tegevuse tulemusena. See raamat ei asenda asjatundja teenuseid.

Tõlkinud Mari Ollino
Toimetanud Evi Laido
Korrektuuri lugenud Mari Mets
Kaane kujundanud Reet Helm

Copyright © 2018 by Simon & Schuster, Inc.

All rights reserved.

Published by arrangement with Adams Media, an Imprint of Simon & Schuster, Inc., 1230 Avenue of the Americas, New York, NY 10020, USA.

All rights reserved.

© Tõlge eesti keelde ja eestikeelne väljaanne. Kirjastus ERSEN, 2018.

B11355318

ISBN 978-9949-82-334-5

Kõik kirjastuse Ersen raamatud ja e-raamatud on saadaval veebipoest

www.ersen.ee

Jänusõnad

See raamat poleks ilmavalgust näinud mu abikaasa, laste, pereliikmete ja sõprade toetuseta. Abikaasa John toetas mind mitu kuud ajal, mil mina leiutasin tegevusi teiste perede lõbustamiseks, tegeldes kõigega meie seitsmeliikmelises peres, ja pakkus mulle vaimset tuge, mida väga vajasin. Meie neli last – Paige, Joel, Jacilyn ja Josh andsid mulle ideid ja ühtlasi inspireerisid mind, kuna mõtlesin kirjutades pidevalt mängudele, mida nad väiksena meeleldi mängisid. Tänu kaheaastasele lapselapsele Levile hakkasin otsima tegevusi, mis meelitaksid teda nutiseadme ekraanist eemale ja innustaksid kulutama energiat, mis tal eales otsa ei saa. Pean tänama ka meie koeri Chance'i ja Rudyt, kes lesisid mu jalgade ees, kui ma öösiti raamatut kirjutasin.

Võlgnen tänu ka teistele pereliikmetele, kellela ma poleks toime tulnud. Tänan oma ema Linda Basnetti ja kasuisa Jerry Basnetti, kes lugesid iga peatükki ja tuletasid mulle meelde mõningaid mu lapsepõlveaegseid lemmiktegevusi. Tänan oma äia ja ämma Jerry ja Karen Sandersit, kes tulid meile Texasest külla, istusid minuga poole ööni üleval ja rääkisid oma lapsepõlveaegsetest meelistegevustest. Mu õed Dana Jaenke ja Molly Hayden julgustasid mind, kui kartsin, et mul on ideed otsas, ning mu tädid, onud, nõbud ja teised sugulased toetasid mind samuti alati, kui tuge vajasin.

Kirjutasin selle raamatu, kuna usun siiralt, et loominguline eneseväljendamine, aktiivne õues tegutsemine ja kogukonna aitamine tehnikavidinatele toetumata on kasulik. Minu lapsepõlv oli tulvil loomingulisi ettevõtmisi ajal, mil mobiiltelefone ja Internetti veel polnudki, ning need mälestused panevad mind tänaseni heldima. Loodan, et koos lastega loote raamatus kirjeldatud neljasaja tegevuse käigus kogu elu kestvaid mälestusi.

Sisukord

SISSEJUHATUS / 15

1. VÄLJENDAGE END LOOMINGULISELT / 17

Punuge käepaelu	18	Meisterdage vahapaberist lauakatteid..	31
Kaunistage kaustikuid	18	Ehitage kingakarpidest ronge	32
Tehke pannkoogikunsti	19	Andke improviseeritud teatrietendus....	32
Ehitage mängukaartidest torn.....	19	Korraldage moeetendus.....	33
Meisterdage mänguloomadele voodid	20	Meisterdage hommikukröbinatest	
Joonistage lemmiktegelasi.....	20	kaelakee	33
Valmistage sädelevat lima	21	Meisterdage pabertaldrikutest maske...	34
Looge kollaaž.....	21	Mängige pimedat teejuhti.....	34
Asutage luuleklubi	22	Ehitage vatitupsudest	
Joonistage koomikseid	22	lumememmesid	35
Üllatage öde või venda.....	23	Looge lastelaule	35
Jututage ühiselt lugusid	23	Tehke pähe klouninäod.....	36
Valmistage lünkade täitmise raamat	24	Mängige issit ja emmet	36
Kirjutage lastesaate stsenaarium	24	Looge habemeajamisvahust	
Rääkige taskulambi valgel öudusjutte ..	25	kunstiteoseid.....	37
Kirjutage lemmiklaulule uued sõnad	25	Meisterdage paberist „Tetris“	
Saatke lemmikmuusikule kiri.....	26	moodi lauamäng	37
Mängige klaaspudelitega muusikat.....	26	Mängige muumiaid	38
Meisterdage muusikariistu.....	27	Asutage juuksurisalong	38
Valmistage visiitkaarte.....	27	Valmistage savi	39
Looge uus tants	28	Looge jäätisepulkadest kunstiteoseid ...	39
Mängige „Mis laul see on?“ mängu	28	Meisterdage pabertaskurättidest	
Korraldage talendikonkurss.....	29	liblikaid	40
Meisterdage hambaorkidest		Mängige esemepeitust	40
kriipsujukusid	29	Minge köögikappidesse ostlema	41
Looge pudelikorkidest kunstiteoseid	30	Värvige mune.....	41
Lõigake paberist lumehelbeid	30	Joonistage sugupuu	42
Meisterdage klepppaberist		Pange kokku beebialbum.....	42
aknakaunistusi	31	Disainige teksakaustikuid	43

Degusteerige plaksumaisi	43	Joonistage jalgadega.....	56
Sööge vannis magustoitu.....	44	Looge toidust nägu	56
Kaunistage nahka	44	Meisterdage piimapakist rahakassa	57
Tehke toolist mängukaaslane.....	45	Mängige peeglimängu.....	57
Tähistage valet püha	45	Ehitage toas „liivakast“	58
Meisterdage autogrammiga rõivaid.....	46	Mängige reeglimängu	58
Meisterdage köögiviljadest nukke	46	Mängige vaikimismängu.....	59
Meisterdage aardekast	47	Ehitage vannipaate.....	59
Meisterdage munamehikesi	47	Tekitage staatilist elektrit.....	60
Pidage vikerkaaresõdu.....	48	Tuvastage puuduv ese	60
Mõistatage esemete kaalu.....	48	Ehitage käpamasin	61
Nikerdage seebist kujukesi.....	49	Mängige takjapaelakinnastega	61
Tehke kangatükkidest kollaaž	49	Meisterdage isikupäraseid	
Looge koos seinamaal	50	külmkapimagneteid.....	62
Valmistage kaasaskantav <i>footbag</i>	50	Meisterdage voodikarussell	62
Mängige taimeriipeitust	51	Mängige pealkirjaruletti	63
Kirjutage nähtamatuid sõnumeid	51	Looge ajakapsel	63
Looge rasvakriitidest kunstiteoseid.....	52	Loendage pulgakommilimpse	64
Harjutage tagurpidi kirjutamist	52	Pidage meeltepäevikut	64
Meisterdage kohvipurkidest		Leiutage uus püha.....	65
mängukargud.....	53	Korraldage „lihtsalt niisama“	
Ehitage hommikuhelvestest torn	53	üllatuspidu	65
Moodustage tähestikukett	54	Mängige majapidamistöõde mängu.....	66
Meisterdage isikupäraseid		Pange kokku esmaabikarp	66
ukseriputeid	54	Koostage võlaraamat.....	67
Looge punktidest meistriteoseid	55	Mängige „Näita ette“ mängu.....	67
Kujundage perekonnavapp	55		

Korraldage hüppenõrvõistlus.....	70	Žongleerige puuviljadega	85
Ehitage takistusrada	70	Mängige lume puhumise mängu.....	86
Asutage autopesula	71	Korraldage keksuvõistlus	86
Mängige aias kikkpalli.....	71	Ehitage rõngaviskemäng	87
Meisterdage õues „Twisteri“ mängulaud.....	72	Ehitage veepudelitest keeglirada.....	87
Sõitke jalgrattaga	72	Korraldage nätsumulli puhumise võistlus	88
Pidage lumesõda.....	73	Mängige õues sõnamängu „Scrabble“	88
Vaadolge tähti.....	73	Joonistage keha kriidiga asfaldile.....	89
Valmistage mudakooke	74	Mängige „Part, part, hani“ mängu	89
Hakake spordikommentaatoriteks	74	Tehke taskulambiga varjukujusid.....	90
Loopige veega täidetud õhupalle	75	Ehitage lumelabürint	90
Ehitage liurada.....	75	Korraldage hularõnga keerutamise võistlus	91
Otsige putukaid.....	76	Hakake võimlejateks.....	91
Püüdke helisid.....	76	Mängige puutokkidega hobust	92
Tehke kriitidega kõnniteekunsti.....	77	Pidage ajalehepallisõda	92
Maalige kiviinimesi.....	77	Meisterdage pabertaldrikutest kilpe	93
Lööge aias laager püsti.....	78	Mängige õhupallitennist.....	93
Koguge ja mõõtkte vihmavett	78	Ehitage sissesõiduteele võidusõidurada.....	94
Mängige taskulambipeitust	79	Põrgatage õhupalle	94
Kastke muru ja sõpru.....	79	Harjutage köielkõndi	95
Koostage herbaarium	80	Korraldage õitsvate lillede võistlus	95
Loopige mune	80	Looge aiakollaaž	96
Korraldage paberlennukite võiduajamine	81	Meisterdage päikesepirille	96
Hüpake lehehunnikusse.....	81	Mängige nuustikukulli	97
Mängige aias toolimängu	82	Mängige tarretise-korvpalli.....	97
Värvige T-särke	82	Otsige looduslikke vildikaid	98
Mängige „Simon ütleb“ mängu.....	83	Küpsetage päikese käes näkse.....	98
Ehitage kindlus	83	Minge kosmosesse seiklema	99
Hoidke tasakaalu finišijooneni	84	Minge talvel piknikule	99
Mängige teistmoodi peitust	84		
Meisterdage papist autosid	85		

Otsige kõige väiksemat aaret.....	100	Mängige aias lauajalgpalli.....	109
Hüpake üle lompide	100	Žongleerige jalgpalliga	110
Mängige lumerajakulli	101	Mängige nelja ruudu mängu.....	110
Pange proovile ladumisoskused	101	Pidage pihustipudelitega veesõda.....	111
Tehke õues kotisjooksu	102	Mängige haisid ja heeringaid.....	111
Looge vihmatants.....	102	Mängige „Ahv keskel“ mängu.....	112
Korraldage sokiviskevõistlus.....	103	Korraldage jalgratta-teatevõistlus	112
Korraldage õhupallivõistlus.....	103	Mängige metsakuningaid	113
Mängige lumes „Jäljenda juhti“ mängu	104	Mängige kivikuju	113
Mängige tähestiku ja hüppenõoriga ..	104	Tehke sissesõiduteel kunsti	114
Mängige seebise kuuma kartuli mängu	105	Mängige „Kes aias?“	114
Mängige lendava taldrikuga golfi.....	105	Ehitage sipelgapesa.....	115
Trampige viinamarjadel.....	106	Harjutage sõlmede sidumist.....	115
Mängige lennukit.....	106	Meisterdage pesunõor.....	116
Mängige ketimängu	107	Tehke päikeseteed	116
Meisterdage puukstest pilte.....	107	Koguge kive	117
Ronige väikeste puude otsa	108	Mängige konni ja kärbsid	117
Tehke puulehtedest šabloone.....	108	Loopige konservipurke	118
Mängige lippude vallutamist.....	109	Meisterdage jalutuskeppe.....	118
		Meisterdage marjaämbreid.....	119
		Korraldage õues tantsupidu	119

Tehke vabatahtlikku tööd loomade varjupaigas	122	Joonistage sõbrapäevakaarte.....	134
Valmistage vanadekodudele meelelahutuskotikesi	122	Aidake kohalikus talus saaki koristada.....	135
Saatke sõduritele pakke.....	123	Vestelge üksildase naabriga.....	135
Viige tuletõrjujatele omatehtud küpsiseid.....	123	Valmistage loomade varjupaikadele tekke.....	136
Rajage ühine lilleaed	124	Korraldage raamatuvahetus	136
Ostke varjupaikadele toitu	124	Koguge beebivarustust	137
Koguge ja annetage jopesid	125	Moodustage pargikoristuskomando ..	137
Meisterdage trips-traps-trulli laud.....	125	Koguge ja annetage mänguasju.....	138
Rohige naabrite peenraid	126	Osalege esmaabikoolitusel	138
Otsige korduskasutatavaid esemeid ...	126	Täitke puudust kannatavate laste koolikotte.....	139
Korraldage jalgrattaparaad	127	Korraldage lugude jutustamise seanss.....	139
Demonstreerige meeskonnavaimu	127	Kaunistage toiduainete kogumiskaste	140
Meisterdage vanadekodudele bingolaudu.....	128	Meisterdage linnutoidust ornamente..	140
Jalutage naabrite koeri	128	Viige janustele vett.....	141
Minge politseijaoskonda ekskursioonile	129	Värvige üle mänguväljakuvastus.....	141
Täitke jõulusokke	129	Rookige naabri kõnniteelt ja aiateelt lund	142
Joonistage kaugel elavatele sugulastele kaarte	130	Korraldage eluks vajalike oskuste õpikoda.....	142
Annetage vähekasutatud mänguasju	130	Otsige annetamiseks münte	143
Müüge omatehtud morssi.....	131	Meisterdage sõpradele makaronidest käevõrusid	143
Kirjutage kõnniteele kriidiga toredaid sõnumeid	131	Jagage kohalikul üritusel kavasid	144
Viige uuele naabrile tervituskingitus...	132	Tehke raamatukogus vabatahtlikku tööd	144
Viige naiste varjupaika esmatarbekaupu	132	Asutage jalgpallikool.....	145
Tehke vabatahtlikku tööd supiköögis	133	Viige eakatele naabritele toitu	145
Kaunistage toidukotte	133	Hoidke abi vajava pere lapsi	146
Koguge lastekodulastele kohvreid	134		

Kaunistage ja annetage lauakatteid ..146	Korraldage lemmikloomanäitus.....159
Koostage heategude nimekiri147	Meisterdage varjupaikadele teibist rahakotte160
Meisterdage pühade ajal tänulikkusekett.....147	Korraldage perekondade vaheline võistlus160
Joonistage kodututele kaarte.....148	Mängige vanadekodudes muusikat....161
Pange spordivõistlusel püsti joogipunkt148	Korraldage hädaolukorras tegutsemise õppus161
Kaardistage kodukanti.....149	Koguge väikesi sente.....162
Jookske või kõndige spordivõistlusel ..149	Viige uus õpilane linnaekskursioonile.162
Tehke heategevuslikku trenni150	Helistage kaugel elavale sugulasele ...163
Aidake õpetajal klassiruumi valmis seada150	Lugege haiglates raamatuid ette.....163
Meisterdage lasteaedadele mosaiikmõistatusi151	Tehke jääluuret.....164
Meisterdage söögikarpe151	Tehke abi vajavatele lastele jõuluringitusi164
Osalege linnavalitsuse koosolekul152	Õppige tundma valimisprotsessi165
Õppige viipekeelt152	Kandke kaupluses toidukotte165
Meisterdage ja annetage minikasvuhooneid153	Vähendage toidu raiskamist166
Meisterdage vanadekodudele malelaudu.....153	Koostage pereliikmele isiklik album....166
Eemaldage hoonetelt grafitit154	Pange teele kettkiri.....167
Osalege joonistusvõistlusel154	Viige koeraparki koeramaiuseid167
Peske naabrite koeri155	Tehke võõrale inimesele kompliment..168
Meisterdage lastele medaleid155	Koguge noortekeskuste kasutatud raamatuid168
Korraldage mänguõhtu.....156	Katke seinad kunstiteostega169
Korraldage mänguasjavahetus156	Toetage jõulude ajal abi vajavat perekonda169
Annetage tulekahju ohvritele.....157	Andke muusikatunde.....170
Korraldage kirbuturg157	Saatke kirjanikule või kunstnikule tänukirja170
Korraldage naabritele pidu158	Õppige lippu heiskama ja kokku voltima171
Meisterdage uutele naabritele pärg ..158	Andke välja ümbruskonna ajalehte171
Meisterdage kogukonnakeskusele unenäopüüdjaid159	

Mängige loomaaias „Mina näen“ mängu	174	Tehke raamatukogus tasakaalu- harjutusi	186
Korraldage ümbruskonnas aardejaht ..	174	Mängige matkal „Mis puu see on?“ mängu	187
Mängige totakate liigutustega keeglit	175	Kaardistage matkarada	187
Proovige restoranis uut rooga	175	Koguge männikäbisid	188
Õppige tagurpidi rullisutama	176	Otsige merikarpe	188
Mängige toidupoes mängu „Kuum hind“	176	Ehitage liivalosse	189
Vaadelge pargis linde	177	Tehke suusareisil lumeingleid	189
Koostage puhkusesoovide nimekiri	177	Otsige lumelt loomade jälgi	190
Mängige autos „Mitut sa nimetada oskad?“ mängu	178	Korraldage pargis kõievedu	190
Korraldage kaubanduskeskuses aardejaht	178	Pidage toikasõdu	191
Minge ajalehepaberist mütsides ekskursioonile	179	Loendage teel veoautosid	191
Korraldage pimedegusteeringimine	179	Ehitage linnupesa	192
Mängige autos äraarvamismängu	180	Mängige toidupoes matemaatilist mälumängu	192
Ehitage hotellitoas takistusrada	180	Mängige kaupluses kassasabas „Kas sa pigem...?“ mängu	193
Mängige „Ära astu pragudele“ mängu	181	Joonistage loomaaias	193
Mängige reisil tähestikumängu	181	Ühendage punktid	194
Mängige autos kahekümne küsimuse mängu	182	Pange proovile söögipulkade kasutamise oskused	194
Mängige reisil kirjaklambrimängu	182	Leiutage imelikke sõnu	195
Rääkige piikeeles	183	Korraldage pargis mullivõistlus	195
Õelge kõike lauldes	183	Mängige kassasabas šaraadi	196
Koostage numbrimärkide tähtedest lühilauseid	184	Minge mänguasjapiknikule	196
Mängige „Arvake, kes?“ mängu	184	Looge suhkrupakkidest kujundeid	197
Otsige välismaiseid numbrimärke	185	Tehke liivapilte	197
Mängige suurusmängu	185	Rääkige heast ja halvast päevast	198
Kaunistage reispadjapüüri	186	Joonistage toiduga	198
		Valmistage näksisegu reisil nosimiseks	199
		Jutustage kummalisi lugusid	199

Mängige „Kus?“ mängu.....	200	Mängige basseinis Marco Polo mängu	212
Korraldage hotellitoas koristuskaampaania	200	Mängige „Kõnni ja viska“ mängu.....	213
Minge kleepuvale jalutuskäigule	201	Lennutage pargis tuulelohet	213
Röstige kõrvitsaseemneid	201	Mängige „Kivi-paber-käärid“ mängu	214
Mängige puhkusel sõnamängu	201	Ühendage sõnad	214
Algatage mänguasjavahetus.....	202	Uurige toidukaupade koostisaineid.....	215
Mängige sõnade äraarvamise mängu	203	Otsige naljakaid paadinimesid	215
Korraldage naljakate nägude võistlus	203	Otsige odavamalt kaupa.....	216
Korraldage kiirräakimisvõistlus.....	204	Anna ohjad viieteistkümneks minutiks laste kätte	216
Koostage toidupoe-pildiraamat.....	204	Mõistatage temperatuuri	217
Mängige mänguloomadega peitust.....	205	Õelge tooste	217
Sepitsege reisivärsse.....	205	Korraldage ümarlaud.....	218
Leiutage salajasi käepigistusi.....	206	Kuulake vaikuse hääli	218
Mängige telefonimängu	206	Mängige ühisemismängu.....	219
Looge joogikõrtest kunstiteoseid	207	Valmistage magnetilisi küpsetusplaate.....	219
Korraldage pöidlamaadlusvõistlus.....	207	Kaardistage kooli	220
Mõelge välja keeleväänajaid.....	208	Valmistage vestluskaarte	220
Ennustage reisiaegu	208	Meisterdage fooliumist loomi	221
Mängige „Mis täna ajaloos juhtus?“ mängu	209	Mängige reisibingot	221
Otsige maanteenumbreid	209	Pange Lego klotsidest kokku reisikomplektid	222
Mängige „Kui ma siin elaksin...“ mängu	210	Looge sõnaotsingumäng	222
Mängige reisil mälumängu	210	Mängige paberkäteräti- numbrimängu	223
Rajage autos lõbustuskeskusi	211	Mängige poomismängu.....	223
Mängige „Kui ma oleksin...“ mängu	211		
Rääkige lilledega.....	212		

Sissejuhatus

Ilmselt kujutlesid, et su lapsed kasvavad samamoodi nagu sina omal ajal – seiklevad õues, mängivad igasuguseid loomingulisi mängu ja meisterdavad imearmsaid asju –, kuid väljas ringi silkamise asemel istuvad nad hoopis tahvelarvutiga toas või hädaldavad, et neil on igav.

Tehnika on kahtlemata täiustanud laste õppimis- ja suhtlemisviise, ent ülemäärane arvuti või televiisori ees istumine pärsib muid loomingulisi ettevõtmisi. Mis veelgi hullem, laste füüsiline aktiivsus on nutiseadmete tõttu märgatavalt vähenenud. Mida sagedamini sa asendad paar nutiseadmele kulutatud minutit loominguliste tegevustega, seda enam harjub su laps kujutlusvõimet kasutama ja rõõmsalt tobe välja nägema. Just nagu iga oskuse puhul, teeb harjutamine sinust ka kujutlusvõime kasutamise meistri.

See teos on just sulle mõeldud, kui soovid, et lapsed sagedamini nutiseadme käest paneksid ja tehnikavidinateta lõbutsema õpiksid. Tee raamatust leitud ideede abil vihmased pärestlõunad ja pikad autosõidud põnevamaks. Selle asemel, et käsi nutiseadme poole sirutada, paku välja mängu, tegevusi ja meisterdamisprojekte, millega saab tegelda kogu pere. Leiad kindlasti just teie perele sobiva toreda ühistegevuse järgmisest neljast kategooriast:

- **OLGE LOOMINGULISED:** aita lastel end loominguliselt väljendada sajal erineval moel, luues majapidamises leiduvatest lihtsatest asjadest imelisi kunstiteoseid, mis väärivad kohta külmkapi ukse küljes.
- **OLGE AKTIIVSED JA M NIKORD PISUT ÜLEMEELIKUD:** treeni pereliikmete keha ja vaimu sajal erineval moel, hullates õues nii päikselise kui ka lumise ilmaga.
- **AIDAKE TEISI:** õpeta lastele sajal erineval moel, et teisi aidata on tore.

- **L BUTSEGE:** kui lapsed muutuvad rahutuks pika autosõidu ajal või lihtsalt vihmasel päeval toas istudes, tee reisimine (või paigalolek!) lõbusaks sajal erineval moel.

Näita lastele, et lõbutseada saab ka televiisori, videomängude ja väiksemate nutividinateta. Iga tegevuse juures on mainitud vanusevahemik, kuid otsusta ise, millised tegevused sinu võsukestele sobivad, lähtudes laste võimetest, huvidest ja iseloomudest. Iga tegevuse juurde on märgitud ka raskusaste, mis näitab tegevuse keerukust, pidades silmas vajalikke materjale, reisimist, täiskasvanute osalust ja muid tegureid:

 = algaja
 = kesktase
 = edasijõudnu

Paneme lapsed taas röömust kilkama, liigutame aktiivselt, taasavastame, kui toredad on perereisid, ja aitame teisi – üheskoos ja nutiseadmeteta!

1. VÄLJENDAGE END LOOMINGULISELT

Need lustakad, toredalt totakad ja värvikad tegevused innustavad lapsi loominguliselt mõtlema. Käevõrude punumisest vatitupsudest lumememmede ehitamiseni on seiklused alati ootamas, kui tegelete iga nädal kunsti ja käsitööga. Su laps on ju noor kunstnik? Valmistage vahapaberist lauakatteid. Su lapse kujutlusvõime tuleks valla päästa? Pane ta koomikseid joonistama või asutage luuleklubi. Anna lastele omatehtud muusikariistad ja vaata, kuidas neist saavad pillimehed. Kasutades peamiselt elementaarseid majapidamistarbeid – näiteks hambaorke, paberkäterätikuid, kingakarpe, paberit ja pliiatseid –, on sul tegevus olemas kohe, kui laps kaebleb, et tal on igaaaav. Siit leiad hulgaliselt lõbusaid, mängulisi tegevusi, mis meeldivad kogu perele ning millega saate tegelda toas või õues. Paljude tegevuste puhul ei pea täiskasvanud lastel kogu aeg silma peal hoidma.

○ PUNUGE KÄEPAELU

Sobib vanusele: 6–12

Otsi käsitöotavikute karbist lõnga ja näita lastele, kuidas punuda lihtsaid käepaelu. See on kergesti kohandatav tegevus, mida saad teha ühe või mitme lapsega korraga. Laps saab käepaela meisterdades end loominguliselt väljendada ja oma garderoobi värvikate aksessuaaridega täiendada või neid sõpradega vahetada. Palu igal lapsel valida värvid, mis talle meeldivad, ja lõika lõngast ühepikkused jupid (umbes 74 cm juppidest saab 15 cm pikkuse käepaela). Seo lõngajupid ühest otsast sõlme ja kinnita teibiga stabiilsele pinnale, mida teip ei kahjusta. Seejärel aita lastel lõngajuppe punuda või keerutada, et moodustuks muster, mis neile meeldib. Kui käepael on piisavalt pikk, seo teine ots sõlme. Seo otsad kokku ja käepael ongi valmis! Innusta lapsi katsetama erinevad värvikombinatsioone või kinnitage käepaelte külge liimiga litreid, mis panevad aksessuaari sädelema.

○ KAUNISTAGE KAUSTIKUID

Sobib vanusele: 6–12

Kas sul vedeleb kasutult pooleldi tühje kaustikuid? Anna neile uus elu – kaunistage kaaned. Otsi esmalt välja pliiatsid, vildikad, liim, kleepsud, sädelev puru ja värviline paber. Palu lastel kujutleda ideaalset kaustikut ja aita neil see teoks teha. Võimalusi on lõputult, kuid annan mõned ideed, mille abil saad otsa lahti teha: lõika värvilisest paberist kujundeid ja liimi kaantele; paiguta kleepsud nii, et tekiks lõbus stseen; tilguta kaanele liimi ja puista sädeluspuru märjale liimile; või tee kaustik tõeliselt isikupäraseks, teipides või liimides kaanele fotosid. Lase kujutlusvõimel lennata!

○ TEHKE PANNKOOGIKUNSTI

Sobib vanusele: 8–12

Jageled pühapäeviti hommikusöögi ajal väsinud või igavlevate lastega? Kaasa lapsed toiduvalmistamise protsessi ja lahuta ühtlasi nende meelt, serveerides tavapärast hommikueinet kauni maiuspalana. Sega kokku meelepärane pannkoogitainas ning anna lastele lusikad, spaatlid ja hambaorgid, mille abil kunstiteoseid luua. Vala pisut tainast külmale pannile või elektrigrillile ning luba lastel tainasse kujundeid joonistada. Nad võivad lusika või spaatliga näiteks vormida tähti või loomi ning teha hambaorgiga väikesi detaile, nagu silmad, nina ja naeratav suu koos hammastega. Pane pliit või elektrigrill tööle ja küpseta laste meistriteos valmis.

○ EHITAGE MÄNGUKAARTIDEST TORN

Sobib vanusele: 8–12

Kui su lapsed on tavapärastest kaardimängudest tüdinud, anna neile alus, millele kaartidest ehitisi püstitada. Paarist kaardipakist piisab, et hoida neid tegevuses ja parandada keskendumisvõimet. Näita lastele, kuidas kaarte üksteise peale laduda. Ehitage püramiid või ristkülikukujuline maja, ladudes kaarte vertikaalselt ja horisontaalselt. Kui lapsed tahavad, et ehitisi püsima jääks, pane töö käigus iga kaardi otstele pisut liimi.

○ MEISTERDAGE MÄNGULOOMADELE VOODID

Sobib vanusele: 6–8

Ka mänguloomad tahavad pehmes voodis magada. Kui su lapse voodi on pilgeni täis pehmeid mänguasju, meisterdage elukatele voodid, et nii laps kui ka loomad saaksid mõnusasti põõnutada. Vajad paari kingakarpi, kuhu mänguelukad ära mahuvad. Otsi igale loomale sobiv karp ja hakake neid kaunistama. Liimige värvilist paberit karpide külgedele. Lapsed võivad voodeid rasvakriitidega kaunistada. Võite karpide külgedele panna kleepse või kirjutada igale voodile mängulooma nime. Seejärel otsi väikesi tekke (imikutekid sobivad hästi), vatitupse või ajalehti armsate loomakeste voodite pehmenamiseks. Väiksematele lastele meeldib mänguloomi vastvalminud vooditesse magama panna neile unelaulu lauldes või muinasjuttu lugedes.

○ JOONISTAGE LEMMIKTEGELASI

Sobib vanusele: 6–10

Äratage lapse armastatud multifilmitegelased ellu – pange nad paberile. Palu lapsel esmalt panna kirja telesarjadest või filmidest tuttavad lemmiktegelased. Seejärel otsi pilt, mille ta saab kopeerida joonistusploki lehele või lihtsalt valgele paberile. Tee ülesanne väiksematele lastele lihtsamaks: pane multikategelase pilt läbipaistva paberilehe alla, et nad saaksid kerge vaevaga tegelase pea ja keha piirjooned paberile panna ning seejärel vildikate või rasvakriitidega ära värvida. Julgusta suuremaid lapsi kopeerimise asemel ise joonistama. Kõigil on veel lõbusam, kui korraldad joonistusvõistluse ja annad kõikidele osalejatele preemia, näiteks kõige loomingulisema või värvikama joonistuse auhinna.